

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Nr. 129 / MARTIE 2022

129

Cercetarea pedagogică – o preocupare actuală în învățământul românesc

| **LILIANA ȘTEFĂNICĂ**

Comunicarea organizațională internă și sistemul circulației informației în școli

| **NICOLETA OLCOTT**

Modalități de prevenire, depistare și corectare a greșelilor tipice de exprimare și de scriere

| **CORINA RAMEDER**

Cartea, ușă între lumi

| **ADRIANA MOLDOVAN**

Jurnalismul școlar – o posibilă alternativă educațională?

| **BRIANA BELCIUG**

Educația din perspectiva digitală

| **IONIȚA TIMIȘ**

Împreună pentru Europa

| **LUIZA CRIVĂȚ**

Proiectul eTwinning „From my country... in Europe”

| **TINCUȚA ILIE**

Conferința Națională a Comunității „Educație pentru Știință” - o poartă deschisă dezvoltării comunității pentru educația STEM

| **OFELIA CORNELIA POPA**

eTwinning și Scientix – piloni ai învățării pe bază de proiecte

| **ALINA MARILENA BUDULEANU**

Editor: Institutul pentru Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista “iTeach: Experiențe didactice” aduce în prim plan experiența și expertiza cadrelor didactice.

Apare lunar, din septembrie 2011.

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **Institutul pentru Educație**

www.iEdu.ro | 0722.458.000 | office@iEdu.ro | echipa@iTeach.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54
București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

conf.univ.dr. Olimpius ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru
Formarea Profesorilor)
Doru ȘTEFĂNESCU (fundația
Institutul pentru Educație)
lect.univ.dr. Oana GHEORGHE (Universitatea Națională de Arte București, Departamentul
pentru Pregătirea Personalului Didactic)
conf.univ.dr. Simona VELEA (Școala Națională de Studii Politice și Administrative,
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic)
conf.univ.dr. Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru
Pregătirea Personalului Didactic)
drd. Alexandra ARAMĂ (Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație)

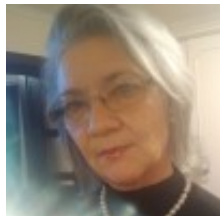
PAGINA REVISTEI:

iTeach.ro/ExperienteDidactice

Cercetarea pedagogică – o preocupare actuală în învățământul românesc

De **Liliana Ștefănică**

Liceul Tehnologic Vasile Sav, Roman (Neamț)

De multe ori considerăm că termenul de cercetare pedagogică este prea pretențios și că ar fi un abuz folosirea lui în practica pedagogică curentă. Dar, dacă am privi actul didactic ca pe un proces continuu de căutări și frământări interioare, de întrebări și incertitudini, de sentimente și trăiri specifice unui spirit critic, creator și novator, oare nu înseamnă că ne-am angaja într-o investigație/ cercetare, de mai mare sau mai mică anvergură? Traversăm vremuri tulburi, cu impact emoțional pe termen imediat, mediu și lung. Emigrația, scăderea natalității, la care s-au adăugat pandemia și războiul, aduc schimbări de percepție și de gândire pentru fiecare individ, comunitate, națiune și chiar la nivel global. Ne aflăm într-o continuă căutare, nemulțumiți cu ceea ce suntem și mânați de dorința de a ne autodepăși limitele. Perioade istorice ne-au fost favorabile, altele ne-au adus regres și suferințe.

Suntem contemporani unei emulații fără precedent. În 1989, când a apărut volumul „În puterea noastră autoeducația”, autorul Andrei Barna (1989) sesiza faptul că „un inginer de 35 de ani ajunge să fie total depășit de noile cunoștințe și trebuie să se recalifice. După 5 ani un inginer chimist poate folosi numai 50% din cunoștințele acumulate în facultate, iar după 10 ani ajunge în situația de a lua totul de la început, în cazul că între timp nu a manifestat preocuparea de a se pune la punct cu descoperirile științei și tehnicii în domeniul respectiv” [3, p. 14-15]. Dinamica actuală este mult mai accentuată, mulți oameni schimbându-și deja profesia de 2, 3 ori. Schimbarea locului de muncă sau menținerea în funcție prin forțe proprii, solicită eforturi constante de perfecționare și învățare continuă.

Factorii esențiali ai dezvoltării nu mai sunt resursele naturale sau tehnica, ci oamenii inteligenți, cu aptitudini creatoare, flexibili și ușor de recalificat. Și aici avem o mare problemă ca popor: exodul inteligenței. Ultimele cercetări arată că după 1989 au plecat din țară peste 20 000 de medici și 50 000 de ingineri, spuma societății, materia cenușie a nației, rodul de calitate superioară a sistemului nostru de educație. Și știrile alarmante continuă: peste 7 milioane de români fac parte din diasporă; în 2019 s-au născut mai mulți copii români peste hotare decât pe teritoriul țării.

Suntem într-un moment de cumpănă, care naște o problemă crucială: suntem capabili să ne regenerăm ca neam, să preîntâmpinăm viitorul prin preocuparea de a da tot ce suntem capabili, prin autoeducare și autoperfecționare pe toate planurile vieții socioprofesionale?

Când am ales să fim învățători ne-am gândit la o profesie, o meserie, o slujbă, un loc de muncă. Cunoașterea unor persoane respectate și îndrăgite („de succes” cum spunem azi), speciale, care au marcat în sens pozitiv viața noastră și a celor din jur, precum și transformarea lor în modele, adevărate repere, a fost decisivă în alegerea făcută. Opțiunea spre cariera didactică e o decizie personală, pe care acum deja am luat-o. Chiar dacă hotărârea a fost conștientă sau nu, la timpul respectiv, dacă a fost determinată de factori intrinseci, bazați pe valori și aptitudini personale sau influențată de factori conjuncturali externi, mai devreme sau mai târziu am realizat că ne-am angajat la o muncă de Sisif, permanentă și fără sfârșit, care solicită fizic, psihic și intelectual, cere dăruire și implicare totală. Nu putem să progresăm profesional și personal și nu putem să ne achităm cu aplicație și succes de sarcinile didactice, dacă nu-i învățăm pe elevii noștri cum să învețe oferindu-ne ca exemple, modele demne, continuând să învățăm pe tot parcursul vieții, printr-o continuă adaptare la provocările de tot felul.

În definirea propriei identități parcurgem o traiectorie sinuoasă, sub influența schimbărilor sociale, pe plan politic, economic și profesional. În tot acest proces dinamic de adaptare participăm conștienți, la un proces continuu de învățare și rămânem un reper, unul din factorii educaționali constanți și stabili în raport cu elevii noștri. Nivelul de aspirație personală și profesională a cadrului didactic se referă la latura proiectivă a personalității care cuprinde dorințe, speranțe, așteptări, aspirații, scopuri. Termenul a fost utilizat pentru prima oară de T. Dembo (1931) și a fost definit de Frank (1935) ca fiind „nivelul performanței viitoare într-o sarcină familiară pe care individul încearcă să o atingă explicit, cunoscând nivelul performanței anterioare la acea sarcină” [apud. 50, p. 29]. Nivelul de aspirație se alimentează din două surse:

- caracterul interacțiunii dintre subiect și sarcină – nivelul de aspirație crește sau scade în funcție de performanța care s-a situat sau nu la nivelul aspirației;
- caracterul interacțiunii dintre persoană și semenii săi – aspirațiile sunt determinate de rezultatele obținute de alții, cu care subiecții se compară și pe care intenționează să-i depășească [Ib.].

Când reperul e grupul din care face parte, individul se identifică cu grupul, iar nivelul mediu de performanță a grupului devine norma sa. Astfel, subiecții cu abilități superioare cu sarcini ușoare, care au reușite superioare mediei grupului au niveluri de aspirație inferioare posibilităților lor. Când se compară cu un alt grup nivelul de aspirație crește când celălalt grup cu statut inferior reușește mai bine și scade când celălalt grup cu statut superior reușește mai puțin bine.

Pedagogia reprezintă știința a cărei obiect de studiu este educația. Metodele specifice de cercetare pedagogică își propun descoperirea unor adevăruri în cazul studierii fenomenului educațional. Adresându-și întrebări, căutând metode, procedee și tehnici prin care să rezolve probleme din orice etapă a procesului de învățământ, cadrul didactic identifică cele mai eficiente moduri de organizare a experiențelor de învățare. Un „cercetător”, în sensul teoreticianului cu contribuții în cercetarea teoretico-fundamentală, având un contact minim cu procesul educativ, cu subiecții cercetării sale, nu poate da soluțiile concrete specifice individului sau grupului social cu care lucrăm fiecare dintre noi. Este nevoie și de o cercetare practic-aplicativă.

Practicianul inovator începe cercetare sa punându-și întrebări în proiectarea și realizarea fiecărei secvențe ale lecției, se documentează din literatura de specialitate, identifică, descoperă sau inovează pe baza observațiilor, experimentelor, anchetei (chestionare, teste), studiului documentelor școlare, istorice, a studiului de caz, a metodei statistico-matematice și nu în ultimul rând, a experienței personale. Inovația reprezintă introducerea noului în practica educațională, ca ceva performant, la îndemâna tuturor cadrelor didactice și la toate nivelele.

Privind cercetarea ca pe un proces critic și continuu în care ne punem întrebări și căutăm răspunsuri, o putem considera, fără a o bagateliza, o practică firească a oricărui profesor ancorat în realitățile școlare și sociale aflate într-o continua schimbare. Adaptarea „din mers” presupune un nou profil al cadrului didactic: deschis către nou, creativ, abil în valorificarea metodelor de cercetare în didacticile învățământului primar care susțin și ameliorează predarea și facilitează învățarea. De altfel, „actul didactic poate fi conceput ca un demers științific neîntrerupt, iar creația ca o stare de spirit a unui mod de a gândi indispensabile profesorului cu adevărat eficient”, („Metodologia și etica cercetării în didactici particulare ...”, UPSC, Chișinău, 2016, p. 10). Scopul oricărei cercetări este introducerea în practica educativă a experiențelor inovative dobândite prin cercetare.

Să pornim cu curaj pe drumul cercetării didactice, fără împănare și infatuare, ci dând frâu liber intuiției, imaginației, creativității și spiritului novativ, respectând cu sfințenie cadrul unei investigații științifice reale!

Bibliografie

1. BARNĂ, A. În puterea noastră autoeducația. București: Editura Albatros, 1989. 205 p.
2. BARNĂ, A. Autoeducația. Probleme teoretice și metodologice. București: E.D.P. 1995. 174 p.
3. GHERGHINESCU, R. Sinteze de psihologie socială. [online]. 89 p Disponibil: <https://www.slideshare.net/Camures/psihologie-sociala>
4. GROMOV, A. Farmecul dascălului. [online] În Didactica Pro. Revistă de teorie și practică educațională a C.E. „Prodidactica”, Nr. 5 (9), Statutul profesorului în societatea contemporană. Chișinău: Combinatul Poligrafic, 2001, p. 16-17. Disponibil: www.prodidactica.md/revista/revista_9.pdf
5. ȘERBĂNESCU, L. Formarea profesională a cadrelor didactice – repere pentru managementul carierei. București: Editura Printech, 2011. 234 p. [online] . Disponibil: <http://researchgate.net/publication/301823079>
6. Abordarea exodului creierelor. [online]. Disponibil: cor.europa.eu/ro/news/Pages/tackling-brain-drain.aspx

Comunicarea organizațională internă și sistemul circulației informației în școli

De **Nicoleta Olcott**

Colegiul Tehnic Matei Basarab, Caracal (Olt)

Eficacitatea comunicării condiționează în foarte mare măsură calitatea întregii activități desfășurate la nivelul unei instituții. În primul rând, o clară direcționare a comunicării în cadrul unei organizații poate semnificativ contribui la eficacitatea acesteia. Modul în care informația circulă în cadrul unei instituții poate fi în jos adică de la manager(i) la angajați, în sus adică de la angajați la manager(i) și orizontal între angajați, primul tip de circulație a informației fiind vital pentru funcționarea organizației (Crawford, Kydd și Riches, 1997). În al doilea rând, comunicarea eficientă la nivelul organizației influențează pozitiv așteptările angajaților și implicit activitățile desfășurate de aceștia, sprijinind totodată dezvoltarea de relații de muncă productive precum și întărirea capacității angajaților de a lucra în echipă pentru atingerea obiectivelor organizației (Richards, 2018).

Odată cu dezvoltarea impresionantă a noilor tehnologii digitale, au apărut multiple mijloace de a comunica nu doar la nivel interpersonal ci și organizațional. Pornind de la exemplul utilizării email-ului ca instrument de comunicare și transfer de informații și continuând cu rețelele de socializare cum ar Facebook sau Twitter, modul în care oamenii comunică în secolul 21 s-a schimbat semnificativ. Mai mult decât atât, existența unor grupuri și/sau rețele de comunicare, dezvoltate prin intermediul unor aplicații digitale, a făcut posibilă colaborarea între specialiști din diverse domenii, indiferent de locația fizică a acestora.

Sistemul de circulație a informației în școli are la bază principii similare cu cele ale altor categorii de instituții sau organizații, însă modul în care metodele de comunicare sunt aplicate depinde de mai mulți factori care sunt direct corelați cu particularitățile școlii și ale personalului angajat. Cum ar putea calitatea comunicării interne să fie îmbunătățită la nivel de management pentru a contribui la implementarea cu succes a activităților organizației este una dintre întrebările provocatoare ale oricărei instituții educaționale. Mai mult decât atât, ce tipuri de instrumente ar trebui selectate și utilizate efectiv pentru a contribui la gestionarea și transferul eficient al informației sau la facilitarea colaborării dintre cadrele didactice, la nivelul școlii, constituie o altă provocare ce se află în atenția personalului de conducere și al consiliului de administrație.

Înainte de a defini noțiunea de comunicare internă, este important să fie analizată importanța acesteia prin prisma obiectivelor care îi dau valoare într-o organizație. Scopul principal care-i definește importanța este transmiterea deciziilor și implementarea cu

succes a activităților conectate cu obiectivele majore ale organizației. Ardușătan, A., Bărbăian, M. și Arghir, G. (2013) au identificat câteva dintre obiectivele urmărite prin comunicarea internă acestea fiind: "informarea, motivarea, fidelizarea, concertarea eforturilor, sprijinirea asumării obiectivelor de către echipe, construirea și întărirea culturii organizaționale" (p.118), obiective care justifică pe larg importanța comunicării la nivelul unei organizații.

Definirea comunicării interne a unei organizații, în forma cea mai simplă, face referire la schimburile de idei și informații dintre membrii unei organizații, schimburi ce pot fi în formă verbală sau scrisă. Richmond, V. P. și McCroskey, J. (2005) definesc comunicarea instituțională sau organizațională ca fiind "un proces prin care indivizii generează sens în mintea altor indivizi prin mesaje verbale sau non-verbale în contextul unei organizări formale" (p.20), definiție generică ce sugerează procesualitatea comunicării și caracteristica de bază a acesteia reprezentată prin transmiterea de mesaje cu un scop. Privită ca instrument al managementului, comunicarea internă este definită de Scholes (1997) ca "Managementul profesional al interacțiunilor dintre toți cei care au interes într-o organizație sau sunt parte a acesteia" (p. xviii). O definiție propusă de Kalla, H.A. (2005) se referă la "comunicarea internă integrată" asimilată cu "toate formele de comunicare ce au loc intern la toate nivelurile organizației" (p. 304). Sumarizând, comunicarea internă este un proces ce are la bază un scop direct conectat cu funcționarea eficientă a organizației, face referire la managementul interacțiunilor dintre personalul acesteia și însumează toate formele de comunicare desfășurate în cadrul organizației, la toate nivelurile acesteia.

Sistemul circulației informaționale interne în școli are la bază un proces complex de interacțiuni formale și/sau informale la nivelul școlii și se bazează pe trei categorii de comunicare. Categoria cea mai importantă a comunicării interne este reprezentată de *comunicarea managerială* sau *comunicarea de sus în jos*, care condiționează direct cunoașterea și urmarea direcțiilor de acțiune importante pentru instituție. A doua categorie este *comunicarea verticală de jos în sus* care implică direct angajații instituției și modul în care aceștia comunică cu personalul de conducere, iar calitatea acesteia condiționează procesul de reglare a activităților desfășurate la toate nivelurile instituției. A treia categorie este *comunicarea pe orizontală*, ce are ca actori doar angajații, fiind desfășurată formal în cadrul diverselor departamente ale instituției și care urmărește autoreglarea activității la nivel de grupuri și/sau departamente interne.

Comunicarea formală este direct conectată cu organigrama instituției, oferind viziunea de ansamblu și categoriile de conexiuni ce pot fi activate, utilizate și reglate pentru atingerea scopurilor majore ce definesc misiunea organizației. Analiza calității comunicării la nivelul întregului sistem informațional este un proces extrem de complex, complexitate generată de multitudinea de factori care influențează funcționalitatea și eficiența comunicării interne printre care amintim calitatea managementului, calitatea relațiilor dintre angajați, calitatea instrumentelor de comunicare folosite și competențele de comunicare individuale sau de lucru în echipă ale personalului angajat.

Comunicarea informală definită de Cismaru D. M. (2009) ca fiind "schimbul de informații care are loc în afara canalelor de comunicare oficiale" (p. 31), poate avea influență semnificativă

asupra modului în care activitățile importante ale școlii sunt implementate, de cele mai multe ori influența fiind negativă. De exemplu, discuțiile sau schimburile de informații dintre angajații instituției cu persoane externe neautorizate sau care nu dețin competențele necesare referitoare la soluționarea unei probleme interne a școlii, pot genera influențe negative neadecvate contextului real și care implicit pot agrava situația. Mai mult decât atât, canalele de comunicare informale sunt instabile și pot crea confuzie în cele mai multe situații creând premisele apariției zvonurilor și bârfelor (Cismaru, 2009).

Informația necesară în școli este complexă, iar modul în care se selectează, transferă și utilizează este decisiv pentru buna funcționare a școlii. De exemplu, planurile cadru, programele școlare, strategia de dezvoltare a școlii și planurile operaționale, decizii de numire în diverse comisii, componentele dosarelor catedrelor și comisiilor, legi și regulamente, programe și proiecte sunt doar câteva dintre informațiile necesare desfășurării activităților specifice din școli. Astfel, managementul informației reprezintă una dintre provocările majore cu care școlile se confruntă în era informației, selecția instrumentelor folosite pentru transferul și stocarea informațiilor fiind un element deosebit de important. Mai mult decât atât, identificarea instrumentelor ce pot sprijini comunicarea continuă și colaborarea dintre personalul angajat al instituției reprezintă una dintre etapele importante în stabilirea strategiei de comunicare și informare la nivelul școlii. Un alt aspect important este selecția și utilizarea instrumentelor de informare, transfer sau stocare a datelor referitoare la activitățile care nu țin direct de activitatea curentă de predare-învățare, dar care au o contribuție majoră în dezvoltarea instituției școlare, categorie în care amintim proiectele indiferent se sursa lor de finanțare.

Deoarece problematica instrumentelor se află în strânsă legătură cu întregul sistem informațional al școlii și implicit cu toate aspectele legate de proiectare, implementare, monitorizare și evaluare a activităților școlii, selecția și utilizarea acestora este extrem de importantă și presupune analiza unui proces complex și dificil în cele mai multe situații. De exemplu, crearea și actualizarea bazei de date a școlii presupune conexiuni între diverse surse cum ar fi manageri, personal de predare și auxiliar, personal nedidactic, elevi, părinții acestora precum și personalul specializat al instituției care centralizează datele.

Pentru a colecta datele, informațiile pot fi solicitate în format tipărit sau electronic, iar deciziile cu privire la modalitățile de transfer și stocare a informației transmise se află în responsabilitatea managerilor școlii care vor trebui să se asigure de faptul că legislația privitoare la protecția datelor este integral respectată. De exemplu, Legea nr. 190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date, reglementează modul în care datele personale ale angajaților și ale elevilor pot fi folosite și/sau stocate în cadrul instituției sau în afara ei.

O gamă foarte largă de instrumente sunt folosite formal, în mod curent, pentru informare și transfer de informații și/sau date în cadrul școlilor. Ca și instrumente formale destinate informării și consultării în primul rând se utilizează mai multe categorii de ședințe periodice la nivelul corpului profesoral, al consiliului de

administrație, al catedrelor sau comisiilor. În cazul transferului rapid al informațiilor, cel mai des utilizat instrument este email-ul ce permite atât transmiterea de mesaje cât și transferarea de documente sau materiale multimedia. Tot frecvent, se folosesc apelurile telefonice în cazul transmiterii mesajelor verbale ce au statutul de urgențe. O altă practică destul de frecventă încă este utilizarea formularelor interne în format tipărit ce constituie, în principal, instrumente de transfer de informații de jos în sus. În plus, una dintre modalitățile de a transfera informații actualizate sau de a comunica permanent este utilizarea grupurilor folosind diverse aplicații digitale cum ar fi WhatsApp sau Facebook ce constituie în principal instrumente de informare curentă. De asemenea, tot mai multe școli sunt reprezentate prin existența propriului website, instrument ce contribuie semnificativ la îmbunătățirea imaginii publice a școlii în societate și care în general conține materiale informative utile inclusiv pentru personalul instituției.

Una dintre modalitățile moderne ce a fost adoptată cu succes de mai multe instituții educaționale este suita Google pentru educație ce permite transferul și gestionarea de documente, comunicarea, colaborarea și feedback-ul. Suita Google este în fapt un pachet de instrumente digitale ce pot fi accesate și utilizate în urma creării unui cont pe platforma Google. Avantajele oferite de acest pachet pornesc în primul rând de la faptul că sunt oferite fără costuri și continuă cu facilitățile oferite în special în ceea ce privește colaborarea și managementul facil al informațiilor în grupuri de lucru la nivelul școlilor.

Lista bibliografică

- Ardusătan, A., Băraian, M. și Arghir, G. Comunicarea internă în organizații. O abordare din perspectiva relațiilor publice. Lucrare prezentată la Conferința Națională Profesorul Dorin Pave l-fondatorul hidroenergeticii românești (pp 117-122), Cugir, România.
- Accesată la adresa
stiintasiinginerie.ro/wp-content/uploads/2013/12/23-19-COMUNICAREA-INTERN%C4%82-%C3%8EN-ORGANIZA%C5%A2II..pdf în 03.01.2019
- Cismaru, D.M. (2009). Comunicarea internă în organizații. București: Tritonic. ISBN: 9789737331991.
- Crawford, M., Kydd, L. și Riches, C. (1997). Leadership and teams in educational management. Buckingham, Philadelphia, USA: Open University Press.
- Kalla, H.A. (2005), "Integrated internal communications: a multidisciplinary perspective", Corporate Communications: An International Journal, Vol. 10 No. 4, pp. 302-14.
- Richards, L. (2018, Iunie, 30). How effective communication will help an organization. Chron. Accesat la adresa smallbusiness.chron.com/effective-communication-organization în 02.01.2019.
- Richmond, V. P. și McCroskey, James (2005). Organizational communication for survival: Making work,work. The Nature of Communication in Organizations, 16-31.
- Scholes, E. (1997), Handbook of internal communication. Aldershot, UK: Gower.

Modalități de prevenire, depistare și corectare a greșelilor tipice de exprimare și de scriere

De **Corina Rameder**

Școala Gimnazială Ștefan Bârsănescu, Iași (Iași)

Învățarea scrierii ortografice pe baze logice, începând cu primele clase ale școlii, chiar înainte de a se pătrunde mai adânc în problemele de gramatică, contribuie la pregătirea din timp a elevilor pentru a înțelege regulile scrierii corecte și, practic, ajută la formarea unor deprinderi durabile de scriere corectă. Numai o pedagogie preventivă va rezolva problema ortografiei în școală. De aceea, activitatea de formare a deprinderilor ortografice, mijloacele prin care realizăm învățarea, interesul pentru ortografie și aspirația către competență în domeniul ei sunt lucruri hotărâtoare, care trebuie să intre în convingerile celor care răspund de cultivarea limbajului elevilor.

Una din sarcinile de bază ale învățământului primar este înarmarea elevilor cu deprinderi trainice de exprimare și scriere corecte. Numărul mare al greșelilor, gravitatea lor, persistența lor în școală ne determină să ne îndreptăm atenția și efortul nostru către acțiuni corective, deci spre o pedagogie curativă, terapeutică.

Gravitatea unei greșeli de ortografie se apreciază după criterii lingvistice, culturale sau morale. O greșală devine foarte gravă când stânjenește comunicarea tulburând mesajul, anulându-i capacitatea de a comunica vreo informație. Din practica predării-învățării ortografiei în ciclul primar, putem aminti următoarele tipuri de greșeli, care au fost înregistrate de elevi și care au o arie de răspândire mai mare:

- greșeli provocate de nerespectarea regulilor care stabilesc ortografia în concordanță cu normele ortoepice (grafii care redau un mod neliterar de pronunțare – *mănușe, granițele, eroizm, fincă, acelaș* etc; grafii care nu redau pronunțarea reală a elevilor – *bonboană, boer, căreiea, fetii* etc);
- greșeli produse de nerespectarea regulilor care stabilesc scrierea în neconcordanță cu pronunția literară (grafii care redau modul corect de pronunțare, dar în dezacord cu norma ortografică – *iel, cuală, bogăția* etc; grafii care nu redau pronunția reală a elevilor – *poiezia, voieam, știieam* etc);
- greșeli produse de nerespectarea regulilor care stabilesc scrierea în necotigență cu pronunția (omiterea unor litere, omiterea literelor finale, confuzii de litere, scrierea grupurilor de litere, scrierea incompletă a unor diftongi, despărțirea cuvintelor în silabe, schimburile între consoanele sonore și

surde etc);

- greșeli în întrebuințarea cratimei (analize false în îmbinări reale, analiza hipercorectă a unor cuvinte monosilabice sau bisilabice, omiterea cratimei etc).

Oricare din greșelile amintite (și nu numai) este la fel de gravă atât din punct de vedere al normelor ortografice, foarte precise, cât și din punct de vedere pedagogic.

Elevii greșesc din cauze diferite, pe care nu le putem determina totdeauna cu siguranță. Trebuie să cunoaștem foarte bine pe fiecare dintre elevii noștri, cu care lucrăm zi de zi. Factorul psihologic nu trebuie ignorat deoarece poate crea condiții de apariție sau de persistență a greșelilor. Orice inadecvare a procesului de învățământ la stadiul dezvoltării psihice a copilului, la lumea și interesele lui, la specificul vieții lui afective și sociale, la atitudinea lui firească față de limba pe care o vorbește, ori nu are nici un efect asupra scrisului, ori are efect negativ.

Corelate cu toate celelalte, cauzele de ordin pedagogic, spiritul în care se predă limba maternă, excesiv descriptiv, teoretic, de la clasele mici, prezintă printre altele și dezavantajul că îngăduie acțiunilor productive și corective timp nesatisfăcător. Astfel, copiii scriu puțin și nesemnificativ pentru ceea ce îi interesează, iar formele de exersare sunt reduse, nu sunt variate și nici fructuoase. Alte neajunsuri sunt lipsa de continuitate de la o clasă la alta, lipsa unui regim ortografic unic în școală.

Alt factor important îl constituie mediul. Acesta influențează la fel de intens scrisul și limbajul elevului, atât în sens pozitiv, cât și în sens negativ. Filmele, anunțurile publicitare, reclamele, afișele, pancartele, indicatoarele de obiecte și de prețuri din magazine și vitrine, revistele, cărțile, televiziunea, cinematograful, internetul constituie factori care pot confirma și consolida comportamentele și deprinderile impuse de școală sau, dimpotrivă, i le pot zdruncina.

La originea greșelilor există uneori și cauze senzoriale, fiziologice. Trebuie să știm de la început dacă elevii noștri aud și văd bine.

Multe greșeli pot apărea efectiv din neatenție și în alte împrejurări. Decalajul care apare după consolidarea deprinderilor de scriere între ritmul vorbirii și ritmul scrierii poate duce la confuzii, interferențe, telescopaje ale cuvintelor, forme aberante care lipsesc din scrisul obișnuit al aceluiași copil, fie din scrisul unui copil cu alt nivel de dezvoltare psiho-motorie.

O evidență strictă a greșelilor ne indică izvoarele ipotetice mari ale acestora. Este indicată evitarea utilizării unei tehnici unice de corectare. Modul de corectare se schimbă după: natura regulii, poziția ei în relațiile dintre ortografie și pronunție, natura temei, vârsta copilului, cel care are rolul principal în corectare.

Vom încerca, în continuare, să stabilim care este rolul învățătorului în corectare, dar și posibilitățile lui de acțiune.

Scrisul elevilor îl corectăm în două împrejurări:

- a) după ce copilul a scris ceva – indiferent ce (noțițe, teme) și indiferent unde (în clasă, acasă);
- b) după ce copilul și-a controlat scrisul în mod organizat și eventual dirijat.

Învățătorul poate acționa în trei sensuri:

- a) efectuând, pe caiete, corectarea integrală a greșelii – desființarea pe caiet a grafiei greșite și înlocuirea acesteia cu

imaginea corectă a cuvântului;

b) propunând pe caiet un început de corectare, care să sugereze copilului calea de urmat în desăvârșirea corectării; după ce elevii desăvârșesc corectarea și efectuează, eventual, unul sau mai multe exerciții legate de abaterile constatate, controlăm rezultatele și, de data aceasta, controlăm integral greșelile rămase;

c) desfășurând, în dialog cu clasa, o activitate corectivă mai mult sau mai puțin complexă, cu punctul de plecare în greșeli întâlnite.

Abaterile de la regulile în concordanță cu norma ortoepică impun: indicarea abaterii ca greșeală de pronunție, recunoașterea decalajului dintre pronunția elevului și modelul literar, corectarea pronunției, asocierea pronunției corecte cu perceperea cuvântului scris corect, extinderea exercițiului de pronunțare corectă la alte cuvinte care ilustrează aceeași regulă, diferențierea pronunției (și, respectiv, a grafii) asemănătoare, prin opunerea lor.

Cunoașterea frecvențelor abateri de la regulile de ortografie și cauzele lor ar trebui să ne servească la prevenirea greșelilor, măcar în măsura în care ne permite reeducarea ortografiei elevilor. Este bine să facem în așa fel încât prima grafie a unui cuvânt să fie corectă, deoarece este mai ușor de construit bine de la început, decât de surpat o construcție greșită și de ridicat pe temelii noi alta corespunzătoare.

În permanență, învățătorul trebuie să manifeste preocupare neîntreruptă, atentă și de mare responsabilitate pentru prevenirea și înlăturarea greșelilor întâlnite în scrierea elevilor. I se impune, astfel, învățătorului o muncă riguroasă organizată: depistarea greșelilor, analiza atentă a lucrărilor scrise și a caietelor de teme, întocmirea unor fișe cu evidența greșelilor pe clasă și specifice fiecărui elev.

Prin urmare, dacă problema scrierii corecte este permanent în atenția învățătorului, realizările în această direcție vor fi încununate de succes.

Cartea, ușă între lumi

De **Adriana Moldovan**

Școala Gimnazială Nr. 3, Lupeni (Hunedoara)

Experiențele pe care le trăim citind o carte (potrivită vârstei) scot la suprafață sau ne pun în situația unor emoții, cunoștințe pe care nu le putem ignora și atunci ele ne vor influența negreșit pentru mult timp sau pentru totdeauna. „Clubul de lectură” ne prilejuiește cunoașterea și cititul de cărți din literatură română sau universală pentru copii, cărți frumos legate și ilustrate. Alături de carte, editura trimite și un Jurnal de lectură. Acesta este foarte util construit. Îi îndeamnă pe copii să cerceteze cartea și altfel decât citind conținutul ei. Îi îndeamnă să își exprime ideile, sentimentele, pune întrebări haioase. Le cercetează gândurile și îi îndeamnă să le scrie pe câteva rânduri. Nu doar conținutul este cercetat. Sunt îndemnați să observe ilustrațiile, află date despre autor,

cercetează cuvinte neobișnuite și se joacă cu ele, le solicită imaginația cerându-le alte soluții pentru anumite situații din carte.

Știi cum reacționează copiii atunci când ceva le place? Dacă le aduci în față un pachet cu dulciuri... toți vor o bucătică, zâmbesc, devin vorbăreți și câțiva își amintesc să mulțumească. Dar ce ziceți dacă au aceeași atitudine: devin nerăbdători în fața pachetului, devin vorbăreți, se bucură și se miră, chiar își doresc nu doar o bucată, ci două sau trei în fața unui pachet cu cărți. Da, nu glumesc! Unii gustă asta, unora le face plăcere!

Aplică niște deprinderi pe care și le-au format în urma a doi ani de citit cărți adevărate, povești vesele sau triste, fantastice sau din lumea reală, captivante, uimitoare, colorate, ilustrate cu contururi precise sau doar schițate.

Pare de necrezut că întreabă: "Au venit cărțile?" sau: "Noi ce citim luna asta?" sau: "Am terminat de citit cartea! Vreau alta!"

Cum aleg cartea? Cărțile, atunci când ai reușit să le gusti, să le cunoști și să îți placă, te pot momi în multe feluri (separat sau împreună): un titlu sugestiv, haios sau surprinzător, neobișnuit sau un titlu care să te facă curios. Dacă am fi rămas în stadiul în care alegem cartea după ce o frunzărim și privim ilustrațiile, n-am fi progresat prea mult. Dar nu e cazul nostru! Mai căutăm și altceva! De exemplu: citim cuprinsul, căutăm informații despre autor, citim prefața sau prezentarea cărții, cea de pe ultima copertă. Căutăm pe internet păreri ale altor cititori... Ei?! Am evoluat? Am trecut la: „Nu judeca o carte după copertă!”

După ce am primit cărțile, citim. Cum? Așa cum mănânci mâncarea preferată: cu poftă, repede, cu emoția plăcerii. Pentru că și eu iubesc cărțile și poveștile din ele, mă bucur mult de faptul că copiii citesc, că citesc repede, bine, cu atenție, că ceea ce citesc îi influențează, că le folosește nu doar în a-și dezvolta un citit cursiv, expresiv, rapid dar că le folosește în propria viață, că după ce au citit o carte știu să recunoască o problemă din viața reală, din mica lor societate și lume: sala de clasă cu colegii și relațiile dintre ei, încearcă să înțeleagă problemele altora și vor să ajute, se sfătuiesc, caută soluția potrivită, cea mai bună pentru cel care are nevoie de ea, nu soluția cea mai ușoară, încearcă să empatizeze, să se pună în pielea celui alt, să accepte că sunt situații pe care nu la înțeleg și cer sprijin.

Din cărți, trăind și viața personajelor, au învățat să fie atenți la nevoile celor din jur, au învățat să încurajeze mai mult și să critice mai puțin, au învățat să asculte, să accepte diferențele dintre ei. Au învățat că fiecare, la un moment dat, are nevoie de ajutor și poate să-l ceară unor oameni care înțeleg:

- că nu poți fi mereu în forma maximă dar că trebuie să te străduiești pentru asta
- că împreună, mai multe idei, păreri, pot duce la soluția cea mai bună... sau nu...
- să îți asumi atunci când greșești, să te străduiești să te îndrepti sau să îndrepti ceea ce e de îndreptat ori să accepți și să trăiești cu asta.
- să vrei să „crești”, să te dezvolți, să nu te mulțumești cu a rămâne la stadiul „așa-și-așa”!
- curajul de a-ți spune părerea și respectul pentru părerea altora

- curajul de a trăi emoțiile personajelor din carte ca și cum ar fi ale tale
- să deschizi YouTube și să ascuți melodiile pe care le ascultă personajul (ca să trăiești cu toate simțurile în lumea de acolo)
- să privești prin lupa curiozității și a minții la toate amănuntele și să le și reții
- să râzi cu lacrimi ori să plângi înfundat deasupra unei pagini de carte...

Asta nu-i real? Nu-i autentic? Poate cineva spune că între lumea din literatură și lumea reală nu-i vreo ușă pe care am învățat și noi să ne plimbăm?

„Trăim atâtea vieți câte cărți citim!” (Mario Vargas Llosa)

Experiențele pe care le trăim citind o carte (potrivită vârstei) scot la suprafață sau ne pun în situația unor emoții, cunoștințe pe care nu le putem ignora și atunci ele ne vor influența negreșit pentru mult timp sau pentru totdeauna.

Despre ce v-am vorbit cu atât de mult drag și despre cine? Despre un grup de 12-18 copii care fac parte din „Clubul de Lectură – Arthur”. Cei care spun „Cititul e distractiv!” sau „Asta nu mi-a plăcut sau nu mi s-a potrivit.” sau „Uite, asta seamănă bine cu o situație asemănătoare din cartea pe care am citit-o noi! Acolo așa au acționat.” sau „Asta a pățit dar se ascunde în spatele unor asemenea purtări...”

Și acum, date tehnice despre clubul de lectură. Clubul de lectură susținut de Grupul editorial Arthur trimite lunar un pachet de 3-5 cărți din literatură română sau universală pentru copii, cărți frumos legate și ilustrate la un preț atractiv dacă comanda este pentru 10 -15 cititori. Alături de carte au și un Jurnal de lectură. Acesta este foarte util construit. Îi îndeamnă pe copii să cerceteze cartea și altfel decât citind conținutul ei. Îi îndeamnă să își exprime ideile, sentimentele, pune întrebări haioase. Le cercetează gândurile și îi îndeamnă să le scrie pe câteva rânduri. Nu doar conținutul este cercetat. Sunt îndemnați să observe ilustrațiile, află date despre autor, cercetează cuvinte neobișnuite și se joacă cu ele, le solicită imaginația cerându-le alte soluții pentru anumite situații din carte.

Și toate acestea sunt opționale. Copiii iubesc posibilitatea de a alege dacă DA sau dacă NU răspund la întrebările acestea. Dar ele sunt astfel construite încât, mai ales că sunt în grup, să dea răspunsuri cât mai adevărate, sau ciudate, sau sincere, sau năstrușnice. În concluzie, se joacă cu ei, aleargă prin cartea citită, culege florile gândurilor lor și pune sub lupă secvențe care ar putea fi folositoare sau nu doar prin faptul că atrag atenția.

Toate cerințele le sunt adresate personal, ca unui prieten:

„L-ai cunoscut pe...” ;

„Te rog, completează cu alte fapte năstrușnice pe care personajul le-ar putea face, mai ales că îl cunoști deja și știi ce-i poate pielea...”;

„Ce crezi, există...?”;

„Știi de ce...?”;

„Recitește fragmentul indicat și stabilește sau caută sau”;

„Mai știi ce ingrediente au folosit pentru prepararea.....?”;

„Te asemeni în vreun fel cu personajul...?”;

„Sigur n-ai uitat scena în care... Scrie aici cât mai multe....”;

„Dacă tot vorbim despre ... îți recomand alte cărți în care vei găsi așa ceva.”;

„Hai să facem încă un exercițiu de imaginație! Cum îți închipui că...!";

Completarea Jurnalului de lectură fixează atât informații despre conținutul cărții citite și formează deprinderi necesare dezvoltării lor ca cititori.

McLaughlin M. și Allen M.B., în lucrarea „Înțelegerea ghidată la clasele 3–8”, declară: „Cititorii buni sunt cei strategici și care adoptă un rol activ în procesul de citire.” „Este esențial ca elevii să fie învățați strategiile și tehnicile de care au nevoie pentru a deveni cititori activi, eficienți. Aceste strategii ar trebui demonstrate și practicate cu regularitate. Rezumarea este una din abilitățile esențiale pe care trebuie să le dezvolte elevii. Ei trebuie să discute și să analizeze ce înseamnă un rezumat eficient, de ce rezumarea este importantă pentru cititorii strategici și cum îi ajută rezumarea pe cititori să înțeleagă. Utilizarea organizatoarelor grafice și a altor unelte furnizează elevilor o structură și o înțelegere generală a felului în care arată un rezumat eficient și cum poate fi umplut cu informații esențiale.” (creeracord.com/2017/06/03/planuri-de-lectii-si-activitati-pentru-tehnica-mosaic-1/)

Lectura în afara clasei lărgeste orizontul cunoștințelor primite la clasă, dar poate spori numărul de emoții, aduce plăcere, completează și dezvoltă.

Elevii clasei au acces și la biblioteca clasei, precum și la biblioteca școlii. Cei care finalizează cititul unei cărți mai repede decât colegii lor au posibilitatea să împrumute o carte din biblioteca clasei sau a școlii. Diferența este că nu pot discuta sau dezbate secvențe din carte decât cu cei care au citit-o și nu au timpul necesar în pauzele dintre ore, le lipsește Jurnalul de lectură, cel care îi solicită în mod creativ să dezbată și să guste o carte. Cărțile pe care le-am primit de la Editura Arthur și care au rămas în Biblioteca clasei, sunt cărți pe care copiii le pot împrumuta.

Nicolae Iorga spunea despre carte: „Cultura unui om se formează, în primul rând, prin lectură. De aceea, din fragedă copilărie, e bine să iubim cartea, să o citim, să o păstrăm cu grijă, ca pe un bun de preț.”

Bibliografie

* Nuță Silvia, „Metodica predării limbii române în clasele primare”, Ed. Aramis, București, 2000;

* Învățământul primar, Nr. 4, Ed. Miniped, București, 2008;

* Șerdean Ioan, „Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar”, Ed. Corint, București, 2005.

*

creeracord.com/2017/06/03/planuri-de-lectii-si-activitati-pentru-tehnica-mosaic-1/

Jurnalismul școlar – o posibilă alternativă educațională?

De **Briana Belciug**

Liceul Tehnologic Iorgu Vârnăv Liteanu, Liteni (Suceava)

Scopul principal al educației de astăzi este să pregătească elevii pentru o lume care evoluează mai rapid ca niciodată, care are nevoie de absolvenți capabili să gestioneze orice schimbare și să fie coordonați de două competențe absolut vitale într-o civilizație care tinde spre globalizare: cunoașterea a celor puțin două limbi străine și abilități digitale excelente. Articolele scrise de elevi în limbile franceză și engleză le oferă posibilitatea de a-și autoevalua competențele lingvistice însușite la ore și competențele digitale legate de pachetul Office. Articolul își propune o analiză și câteva răspunsuri cu privire la jurnalismul școlar ca un mod alternativ de a preda/ evalua limbile străine și gândirea critică.

În școala românească termenul de „jurnalism” a fost pentru mult timp aproape inexistent, la acest termen accesând doar tinerii care își îndreptau pașii către studii universitare în domeniu. În ultimii ani, totuși, tot mai multe școli oferă elevilor șansa de a învăța tainele jurnalismului, mai mult prin formarea unor redacții sau cluburi ca activități extrașcolare decât în cadrul orelor de curs. Participarea la astfel de cluburi de jurnalism, realizarea unor reviste, ziare la nivel de clasă sau la nivel de școală, oferă, din punctul meu de vedere, doar avantaje tinerilor.

Elevii își dezvoltă capacitatea de comunicare, lucrând astfel mai ușor într-o echipă, oferind fiecărui coleg-redactor posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere; tinerii lucrează mai mult la dezvoltarea competențelor digitale, lucrând în programe specifice pe calculator, experimentând arta interviului sau a înregistrării pe cameră a unor activități desfășurate în școală sau în comunitate.

În anul 2012, o mână de elevi și cadre didactice de limbi moderne din cadrul liceului nostru a pus bazele unei redacții care se voia pe atunci un exercițiu de utilizare a competențelor lingvistice și digitale ale elevilor. S-au făcut ședințe pentru alegerea unui titlu, a unui format, a unor teme și astfel a luat ființă revista bilingvă *Lettres & Letters*. Spre marea mea uimire, elevi de liceu, dar și câțiva de gimnaziu, au luat în mâinile lor, în scurt timp, frâiele acestui proiect și au pus bazele unei redacții puternice, serioase, muncitoare și foarte exigente.

Totul funcționează ca într-o redacție adevărată. Elevii se întâlnesc lunar, stabilesc temele pentru următorul număr, aleg coperta (care este realizată tot de elevi din redacție și diferă în funcție de temă), selectează articolele primite la redacție, discută așezarea în pagină și vin mereu cu idei noi de modernizare și de actualizare a formatului. Singurul ajutor oferit de cadrele didactice este verificarea corectitudinii limbilor străine (engleză și franceză) folosite la redactarea articolelor. Dacă la început, profesorii

interveneau și pe partea digitală, pot spune că actualmente elevii sunt cei de la care învățăm și noi noutățile în domeniul tehnologiei calculatoarelor și a programelor.

Cum lucrează elevii în redacție? Organizat, serios, cu atenție maximă pentru detalii. Își împart sarcinile în mod egal, se susțin sau se contrazic constructiv. Se începe cu documentarea serioasă a temei alese, se lucrează la noi tehnici de redactare, se analizează importanța unor teme pentru tineri sau, dimpotrivă, se discută care sunt aspectele neinteresante pentru vârsta și ocupațiile lor. Revista este realizată de tineri pentru tineri. Este important ca universul lor să se regăsească în paginile coordonate de ei, iar intervenția cadrelor didactice să fie doar la nivel de ghidare, de îndrumare.

În anul 2020, revista a trecut în format electronic din cauza pandemiei. Ședințele au continuat online, lansările – la fel. Interesul elevilor nu a scăzut. Online-ul poate fi și un element pozitiv în educație dacă știm să îl adaptăm nevoilor noastre.

În redacție, elevii sunt liberi, iar această libertate a comunicării este extrem de importantă pentru generația de astăzi. Este o generație care învață că și libertatea trebuie să fie înțeleasă conștient. Analiza unor informații, cercetarea unor interese comune vârstei și modul neîngrădit de a se exprima le oferă adolescenților un puternic simț de decizie. Iar decizia luată conștient, neabuzând de libertățile altora de gândire, îi pregătește pe tineri pentru o viață profesională verticală și morală.

Urmărind generații de redactori, am constatat că această îndeletnicire i-a făcut mai generoși, mai deschiși spre ideile altora, spre comunicare, spre analiză. Consider că un club de jurnalism în cadrul unei școli aduce doar avantaje elevilor și, chiar dacă majoritatea nu merg spre această carieră, le oferă totuși o experiență minunată. Elevii devin mai conștienți de importanța digitală a lumii în care trăim și de utilizarea tehnologiei în scop educativ, benefic pentru formarea lor personală și profesională.

Atunci când elevii conștientizează importanța învățării limbilor străine și a tehnologiei informației, putem spune că sunt pregătiți pentru piața muncii și pentru viitor.

Bibliografie

COMAN, Mihai, Manual de jurnalism, Polirom, 2009.
POPESCU, Cristian-Florin, BALBAIE, Radu, Mic dicționar de jurnalism, Fundația Rompres, 1998.
RADU, Raluca-Nicoleta, Deontologia comunicării publice, Polirom, 2015.

Educația din perspectiva digitală

De **Ionița Timiș**

Colegiul Național Pedagogic Gheorghe Lazăr, Cluj-Napoca (Cluj)

Educația, alături de alte componente axiologice ale vieții sociale, a suferit transformări majore în ultima vreme, încercând să se adapteze mersului vremii, în care globalizarea tehnologizării să devină factor sine-qua-non al demersului educativ. Competențele digitale sunt integrate în curriculum școlar ca elemente de bază, fără de care, azi, nu se mai poate face educație. Noile tendințe pedagogice susțin dezvoltarea resurselor și instrumentelor digitale, care sunt din ce în ce mai utilizate, oferind învățământului calitate prin faptul că răspund nevoilor elevilor.

Pe baza progresului tehnologizării învățământului, se poate constata o adevărată revoluție în domeniul instruirii asistate pe calculator, care vizează o globalizare a educației, care să rupă granițele posibilității de informare pentru toți factorii educabili. S-a demonstrat că utilizarea elearning-ului, împreună cu noile tehnologii ale informației, îmbunătățește semnificativ procesul educațional. Această practică educațională digitală a devenit o alternativă la metodele tradiționale ale procesului didactic, datorită facilităților pe care le oferă și a necesității de aliniere la standardele internaționale.

1. Tehnologizarea învățământului

Educația, alături de alte componente axiologice ale vieții sociale, a suferit transformări majore în ultima vreme, încercând să se adapteze mersului vremii, în care globalizarea tehnologizării să devină factor sine-qua-non al demersului educativ. Competențele digitale sunt integrate în Curriculum școlar ca elemente de bază, fără de care, azi, nu se mai poate face educație. Noile tendințe pedagogice susțin dezvoltarea resurselor și instrumentelor digitale, care sunt din ce în ce mai utilizate, oferind învățământului calitate prin faptul că răspund nevoilor elevilor. Pe baza progresului tehnologizării învățământului, se poate constata o adevărată revoluție în domeniul instruirii asistate pe calculator, care vizează o globalizare a educației, care să rupă granițele posibilității de informare pentru toți factorii educabili. Chiar dacă această revoluție pare de amploare, totuși este destul de mică la nivel european, raportat la nevoile digitalizării educației și a eficientizării procesului învățământului. Prin cercetările de ultimă oră, s-a demonstrat că utilizarea e-learning-ului, împreună cu noile tehnologii ale informației, îmbunătățește semnificativ procesul educațional. Această practică educațională digitală a devenit o alternativă la metodele tradiționale ale procesului didactic, datorită facilităților pe care le oferă și a necesității de aliniere la standardele internaționale.

A participa la actul educațional oferit de instituțiile specializate

înseamnă a lua parte la transmiterea acestui sistem de valori, de perspective și de cunoștințe. Rolul educației este să răspundă nevoilor societății, într-o continuă schimbare și tehnologizare. Pedagogia de azi, cu perspectivele moderne ale tehnologizării educației, a reușit să înțeleagă noile paradigme pe care societatea le cere, adaptându-se într-un deceniu, de când a prins contur la nivel global, cât nu a reușit în mai bine de trei secole la un loc, de la Comenius încolo.

Întrebarea care se pune, în acest nou context educațional, este cât de eficientă și motivantă poate fi învățarea în manieră digitală, față de învățământul tradițional, de secole, pe baza cărții ținute în mână și a mirosului de bibliotecă, ce te îmbie la lectură și pasiune pentru cunoaștere? Care este paradigma acestei generații nativ digitale și cum poate să-i fie împlinită de către educație dorința de cunoaștere? Nerăbdarea, cu care această generație dorește să aibă acces la informație, nu se mai potrivește cu lentoarea învățământului de odinioară, fapt pentru care noile tehnologii vin cu o diversitate de metode de învățare.

Lucrarea de față vine să reliefeze oportunitățile motivante pe care le aduc noile medii virtuale de învățare, care potențează curiozitatea de a descoperi noul într-un mod extrem de agreabil și de captivant. Lucrarea se dorește a fi un studiu constatativ, care evidențiază relația generației digitale cu educația tehnologizată susținută de instrumente și platforme e-learning, ce pun în valoare nu doar aspectul informațional, ci și pe cel motivațional.

Chiar dacă în educația românească tehnologizarea a pătruns destul de târziu, în ciuda faptului că Legea învățământului din 2011, care prevedea crearea unei Platforme e-learning cu resurse pentru absolut toate disciplinele, la nivel internațional, tehnologizarea a pătruns mai amplu după anul 2000. Totuși, prin eLearning.Romania, s-a creat o inițiativă națională care urmărește crearea unui forum comun pentru toți actorii interesați în utilizarea eficientă a noilor tehnologii ale informației și comunicării pentru educație și formare; www.elearning.ro (Monica Florea, 2015). Ar fi necesară o mobilizare de forțe, a tuturor profesorilor, pe discipline, așa cum au procedat profesorii în Republica Moldova. Sub coordonarea Danielei Munca-Aftenev, s-a creat grupul Facebook „Platforme Educaționale Online”, extrem de activ, grup care mobilizează un număr de aproape 37.000 de cadre didactice din Republica Moldova și din România.

La nivel mondial, continentul american, dar și Țările Nordice ale Europei, reprezentate în special prin Norvegia, Finlanda și Islanda, au făcut pasul mult mai rapid decât l-a făcut România, care, în anul 2019, folosea tehnologia în educație într-un procent de 40% în zonele urbane și 20% în zonele rurale. România nu ar fi fost la coada clasamentului în Europa în privința folosirii noilor tehnologii, dacă ar fi acționat, încă din 2011, când Legea educației prevedea realizarea unei Platforme e-learning, cu resurse digitale pentru toate disciplinele.

Dezvoltarea exponențială, cunoscută de tehnologia informației și comunicațiilor, în ultima vreme a condus la înregistrarea unei adevărate revoluții în domeniul instruirii asistate de calculator. S-a dovedit, pe baza studiilor și proiectelor experimentale, că utilizarea e-learning împreună cu tehnologiile informației și comunicațiilor oferă posibilitatea îmbunătățirii semnificative a procesului educațional. În prezent, e-learning a devenit o alternativă viabilă la metodele de educație tradiționale, astfel că a fost adoptat de către multe dintre unitățile de învățământ, mai ales

datorită avantajelor oferite de posibilitatea instruirii continue sau de cele legate de larga aplicabilitate în cadrul organizațiilor cele mai diverse.

2. Noile tehnologii în educație la nivel european

Un colectiv de autori universitari români, din cadrul Universității din Petroșani, a realizat manualul didactic „Instruire Asistată de Calculator și Platforme Educaționale Online”, care este dedicat programului postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă. Acest studiu scoate în evidență multe aspecte ale cercetării noastre, fapt pentru care vom folosi mai mult viziunea Mariei Dobroțoiu (2019), unul dintre autorii manualului. Studiile de specialitate publicate în ultimii cinci ani arată o creștere continuă a utilizării e-learning în cadrul organizațiilor. De exemplu, studiul realizat de Bersin&Associates, cu privire la maturizarea e-learning-ului din punct de vedere al utilizării de către organizații, studiu sponsorizat și publicat de către SkillSoft și care se bazează pe experiența acumulată în domeniu de către 526 de organizații diferite, probează tendința creșterii continue a utilizării e-learning-ului pentru instruirea elevilor, a studenților sau a angajaților. Începând din 2019, sistemele e-learning au luat amploare, în contextul pandemic, atât cadrele didactice, cât și elevii și studenții fiind nevoiți să se adapteze din mers, învățământul românesc depunând eforturi mari pentru a se alinia tendințelor europene și nu numai.

Progresul înregistrat în privința integrării tehnologiei în educație continuă să înregistreze un procent destul de mic. Majoritatea tinerilor din Europa utilizează Internetul pentru activități sociale. Accesul la Internet a crescut semnificativ în ultimii ani, însă utilizarea tehnologiei în scopuri educative nu a ținut pasul cu această evoluție. Nu toate școlile primare și secundare dispun de conexiuni în bandă largă și nu toate cadrele didactice au competențele și încrederea de a utiliza instrumentele digitale în activitatea lor de predare - învățare - evaluare. Rezultatele la învățătură pot fi îmbunătățite, iar echitatea și eficiența cresc cu ajutorul inovării în sistemele de educație, înțelegând că fiind adoptarea de noi servicii, tehnologii, competențe de către organizațiile din domeniul educației. Pentru a atinge un maxim de eficiență și sustenabilitate, inovarea trebuie susținută de cadre didactice bine pregătite și trebuie integrată în obiective didactice clare. Trebuie să se depună mai multe eforturi pentru a stabili cum se pot utiliza cel mai bine mijloacele digitale pentru a atinge obiectivele în materie de educație.

Îmbunătățirea educației și a competențelor digitale reprezintă un element-cheie al viziunii generale pentru transformarea digitală în Europa. Conform datelor Eurostat, în anul 2019, nu mai puțin de 43% dintre românii cu vârste între 16-74 de ani aveau competențe digitale reduse, clasând România pe primul loc în Uniunea Europeană la acest capitol, Bulgaria (38%) fiind pe locul al doilea. În privința persoanelor cu abilități digitale superioare, datele arată că doar 10% din populație stăpânește asemenea competențe, România fiind și de această dată pe ultimul loc în Uniunea Europeană, Bulgaria având 11% în dreptul acestui indicator.

Se poate observa că foarte mulți români nu dețin competențele digitale necesare unei educații eficiente. Aceasta înseamnă că numai în măsura în care tinerii noștri, ca nativi digitali, și cadrele didactice, în calitate de furnizori de educație, își vor dezvolta competențele digitale în domeniul educațional, învățământul românesc va căpăta alte dimensiuni.

Împreună pentru Europa

De **Luiza Crivăț**

Liceul Teoretic Ion Barbu (București)

Îndrăznesc să vă supun atenției un articol dedicat deciziei noastre de a promova și exersa valorile europene prin tot ceea ce facem, în cadrul liceului nostru, prin intermediul proiectelor europene. Seamănă cu un extras autobiografic și are o importanță emoțională sporită, din acest punct de vedere. Sper că se simte vibrația emoțională de dincolo de cuvinte. Această vibrație ne va duce mai departe. Pentru că ceea ce citiți aici este doar începutul drumului. E primăvară...

Un proverb african spune: „Dacă vrei să mergi repede, mergi singur. Dacă vrei să ajungi departe, mergi împreună cu cineva.”

Înțelepciunea a vorbit. Geografia este irelevantă. La fel sunt toate celelalte criterii care generează diferența ca și criteriu de separare.

Cu fiecare dintre lecțiile noastre, cu fiecare dintre proiectele pe care le realizăm, celebrăm respectul pentru valorile care merită să ni le asumăm ca modele de destin.

Împreună pentru demnitatea umană. Amintiți-vă că, în calitate de profesori etalon, susținem dreptul breslei noastre de a își afirma valoarea specială care merită să fie respectată, deoarece toți suntem ființe umane demne de respect.

Vă voi vorbi, pentru o clipă, despre proiectele eTwinning pe care am avut șansa să le derulez, în calitate de membru sau fondator: *How Do You Do in Times of Coronavirus*, *Bake Us Happy*, *The Jar of Hope*, *A Change Is Gonna Come*, *My Literacy Glasses*, *Planet Re-Design*, *Building Bridges (work in progress)*, toate proiectele finalizate fiind recompensate cu Diplome de Calitate și/sau Certificate Europene, probă a demnității de cetățean european, a cărui voce merită să fie auzită. Așa, cândva, am obținut și îndatoritorul titlu de Ambasador eTwinning.

Împreună pentru libertate. Libertatea de a vorbi, libertatea de a vota, libertatea de a călători, libertatea de a ne elibera de frică și de a doborî bariere. Libertatea de a fi noi înșine. Și a alege ceea ce ni se potrivește.

Scurt intermezzo despre proiectul Erasmus+ Key Action 229 pe care îl coordonez, din 2020. Titlul său este *Jobs4Future*. Elevii de liceu sunt liberi să își afirme dreptul de a alege cariera care li se potrivește, fără interdicții, opreliști sau temeri. Pentru că și-au câștigat dreptul de a fi ei înșiși, descoperindu-se și cunoscându-și limitele, dar, mai ales, dând drept de cetate în lumea lor celor mai dragi idealuri care pot deveni realitate. Și, așa, profesori, foști elevi din generațiile anterioare, copii de curs primar, dar și nenumărați impecabili profesioniști în domeniile lor, au creat un cerc de mâini care se țin strâns împreună, în jurul lor, cărora le

aparține viitorul. Iar eu... am devenit Ambasador Erasmus și povestesc lumii despre cât e de minunat să rămâi tânăr, atunci când doar tinerețea domnește în jur...

Împreună pentru democrație. E momentul să credem în scoaterea în evidență a impulsului natural al oamenilor de a împărți puterea. Societățile europene sunt construite în mod natural pe baza ordinii și a cooperării, mai degrabă decât pe anarhie și conflict.

Aici, voi vorbi despre liceul nostru, în calitate de Școală Ambasador a Uniunii Europene. Cândva, am aflat că se poate. Azi, după un an intens de proceduri minunate de candidatură, încheiem, în mod fericit, un an de activitate intensă. Noi, cei 20 – 5 Ambasadori Seniori și 15 Ambasadori Juniori – suntem, săptămânal, zilnic... aproape, în ședințe, discuții, întâlniri pe care le iubim. Promovăm Uniunea Europeană. Instituțiile și valorile sale. Dacă nu am crede, nu am face acest lucru. Iar eu, în calitate de Senior Ambasador, ascult, învăț, cresc...

Împreună pentru egalitate. Né naștem egali. Egalitatea absolută este utopică de-a lungul vieții, dar este o condiție prealabilă absolută atunci când stabilim obiective comune și stabilim limite pentru acțiunile noastre acceptate, de ceilalți, în mod obișnuit.

Acum puțină vreme, am pornit aventura pe un nou drum. Candidăm pentru European Youth Parliament – România. Sesiunea de selecție va avea loc la Bușteni, aproape de finalul lunii mai. 6 elevi incredibili de liceu, pe care îi voi însoți și îi voi susține, cu inima cât un purice pentru emoțiile firești care îi vor copleși. Sau... nu. Tinerii sunt altfel. Minunați. Sunt vii, frumoși și mereu plini de inițiativă și speranță. Dacă ar fi să rămânem așa, odată cu trecerea timpului, am descoperi că nu e un clișeu când se spune că vârsta e doar un număr. European Youth Parliament ar trebui să fie un model de urmat pentru orice instituție paramentară din Europa și de pe alte continente.

A fi împreună în cadrul Uniunii Europene reprezintă o sărbătoare a respectării legilor comune și a împărtășirii principiilor comune, unanim acceptate. Europa este rama tabloului. Noi desenăm imaginea. Zilnic. Cu fidelitate.

Grație tuturor proiectelor mai sus-menționate și a multor, multor altele, care mi-au desenat traseul zămbitor de om în profesia pe care am ales-o din suflet, nu din obligație, am învățat că Europa e acasă. Iar vârsta... e doar un simplu număr. Câtă vreme elevii de curs primar pot participa, cu succes și entuziasm, în activitățile de proiect ale colegilor de liceu, câtă vreme adulții repetă, de fiecare dată, cât de mult admiră și respectă vocea sonoră și clară a tinerilor, există speranță. Europa ne-o predă. Noi avem datoria de onoare să o învățăm.

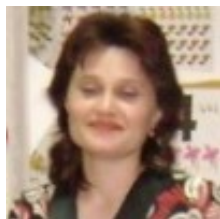
Henry Ford a spus, cândva: „*A decide să fim împreună este un început. A rămâne împreună este un progres. A lucra împreună înseamnă succes.*”

Din fericire, suntem împreună. Decizia noastră a fost să rămânem așa. E timpul să lucrăm împreună, acum. Viitorul este al nostru. Împreună, în Europa. Împreună PENTRU Europa.

Proiectul eTwinning „From my country... in Europe”

De **Tincuța Ilie**

Școala Gimnazială Dimitrie Cantemir, Matca (Galați)

Proiectul nostru eTwinning și-a propus să îi facă pe elevi să cunoască locurile minunate din țara lor și din alte țări europene. Cu ajutorul profesorilor, au făcut un tur virtual al ărilor lor geografice și al Europei. Au învățat despre trecutul istoric al țărilor europene care participă la proiect, au dezvoltat modele care includ zone geografice în țară și în Europa, au cântat imnul Europei. Acest proiect a fost simțit ca un moment de schimb între clase prietenoase. Proiectul i-a ajutat pe școlari să-și unească mai mult grupul clasei și, în același timp, a întărit sentimentul apartenenței la o familie mai largă, familia europeană.

Proiectul și-a stabilit ca scop îmbunătățirea performanțelor elevilor de vârstă școlară mică în ceea ce privește comunicarea prin creații plastice și artistice, prin crearea de texte scrise în care să redea frumusețile locurilor minunate ale țărilor din care provin, a dragostei de țară, respectul față de înaintașii noștri, exprimarea sentimentelor prin intermediul culorilor, cântecelor sau a formelor, colaborarea și sporirea motivației învățării. Proiectul a fost inițiat de prof. Purcel Claudiu, iar la activitățile propuse au participat 195 de cadre didactice și 51 de elevi (5–11 ani). Limbile folosite în cadrul proiectului au fost limba engleză, poloneză și română. Prin acest proiect ne-am propus să dezvoltăm sentimentul de respect și mândrie față de tradițiile și obiceiurile țării din care provin echipele partenere, precum și al celorlalte țări din Europa.

Proiectul „From my country... in Europe” ne-a permis contactul cu 150 membri de proiect. Elevii clasei a III-a de la Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir”, Matca, județul Galați, au avut de realizat proiecte în grupuri mici, realizare de fotografii din activitățile lor, identificare de instrumente web pentru a-și prezenta regiunea, țara. Prin activitățile propuse în paginile proiectului, au utilizat aplicații precum: kizoa, padlet, pentru a-și face filmulețe video pe youtube ca să-și promoveze propria țară, au realizat în lecțiile de Arte vizuale și abilități practice felicitări, cărți poștale, si-au folosit cunoștințele geografice ca să poată citi o hartă, un peisaj, să numească și să localizeze diferite țări europene, folosind conversația, explicația, expunerea, au obținut produse de proiect – afișe, postere, powerpoint-uri. Și-au dovedit abilitățile de conversare într-o limbă străină. Am reușit să postăm pe padlet-ul fiecărei pagini de proiect imagini sau video din albumele activităților noastre, elevii au urmărit noutățile postate de participanți pe grupul facebook al proiectului.

Integrarea în curriculum

Clasele de elevi participante în proiect au vârstă și preocupări școlare și extrașcolare apropiate. Acest proiect a reunit

competențe, cunoștințe, atitudini și valori specifice și altor discipline: Matematică, Științe, Educație civică, Limba română, AVAP. Am stabilit împreună temele (de exemplu, „Obiceiuri și tradiții – șezătoare”, „National Day of Romania”); am căutat competențe specifice comune (în cadrul competenței generale de producere de mesaje orale sau scrise am urmărit competența specifică: descrierea (oral/ în scris) a unor activități despre amintirile din vacanță); am ales conținuturile din programa de clasa a III-a asemănătoare cu cele din proiect; am stabilit timpul și ritmul activităților pentru a se potrivi cu planificările școlare.

Elevii au efectuat cercetări ca să-și prezinte școala, localitatea, țara lor în prima pagina de proiect, și-au făcut fotografii, au adunat informații, s-au documentat despre obiceiurile și tradițiile locale despre Ziua Națională a României etc. Au trebuit să învețe să-i asculte pe alții și să-și expună propriile idei. Elevii au lucrat împreună în crearea desenelor, filmelor, calendarului, în perioadele date de timp. A trebuit să se adapteze pentru a inventa o secvență logică.

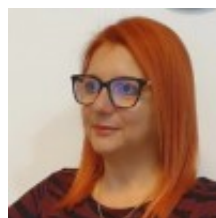
Proiectul a urmărit formarea și dezvoltarea la elevi de însușiri morale și de caracter – dragostea de țară, dragostea pentru valorile spirituale ale națiunii, dorința de a cunoaște specificul nostru național, implicarea elevilor în tradițiile și obiceiurile naționale, păstrarea ființei naționale și persistența ei de-a lungul secolelor.

Elevii au lucrat toate produsele de proiect cu mare entuziasm, acest proiect i-a motivat pe elevi, care și-au trecut temerile și au participat din toată inima. Clasa a fost întotdeauna nerăbdătoare să descopere un mesaj sau lucrul între corespondenți. Copiii sunt mândri de proiectul lor și au învățat ce înseamnă bucuria lucrului bine făcut – produsele lor finale sunt o recompensă. În plus, am cunoscut parteneri cu care vom păstra legătura și în anii următori, în alte proiecte.

Conferința Națională a Comunității „Educație pentru Știință” - o poartă deschisă dezvoltării comunității pentru educația STEM

De **Ofelia Cornelia Popa**

Colegiul Național Emil Racoviță, Cluj-Napoca (Cluj)

Articolul reprezintă o formă de validare, de promovare și de diseminare a unui eveniment aflat la cea de-a IV-a ediție și anume Conferința Națională a Comunității „Educație pentru Știință”, ce s-a desfășurat în acest an la Suceava, în cadrul Universității Ștefan cel Mare. Prin intermediul activităților organizate – vizite ale unor laboratoare din cadrul Universității Ștefan cel Mare, ședințe de

panel, sesiuni de ateliere interactive, mese rotunde de discuții, vizite în laboratoare educaționale și de cercetare, sesiuni de prezentări etc. – participanții au fost provocați să reflecteze asupra faptului că activitățile STEM implică creativitate, imaginație și efort social, că este un mod de a observa lumea înconjurătoare, de a gândi, de a adresa întrebări, de a genera ipoteze bazate pe dovezi și de a le argumenta, testa, revizui, demonstra sau contesta.

În perioada 28-30 aprilie 2022, am participat la Conferința Națională a Comunității „Educație pentru Științe” ce a beneficiat de prezența a aproximativ 150 de participanți, profesori, studenți, cercetători, decidenți în domeniul politicilor educaționale. Gazda evenimentului a fost Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, care împreună cu instituțiile partenere (Universitatea din București, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj- Napoca, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Pământului și Institutul Național pentru Fizică și Inginerie Nucleară – Horia Hulubei), în acest an au organizat cea de-a IV-a ediție a conferinței ce s-a adresat profesorilor de științe din învățământul preuniversitar (matematică, fizică, chimie, biologie, geografie, informatică, tehnologii, profesori învățământ primar etc.)

Pornind de la premisele conform cărora științele sunt esențiale pentru evoluția umanității, în cadrul acestei întâlniri au fost puse în discuție perspectivele de dezvoltare a educației STEM după o perioadă plină de tulburări sociale la nivel global, care validează încă o dată afirmația conform căreia viitorul este mai aproape și mai imprevizibil decât am fi crezut.

Pe tot parcursul ei, conferința a susținut schimbul de idei și de bune practici în domeniul Educației pentru Știință promovând inițiativele de realizare a comunităților de învățare, de bune practici, a ecosistemelor ce susțin dezvoltarea și orientarea profesională pentru elevi și studenți. Astfel, evenimentul a venit și în întâmpinarea nevoii noastre, a profesorilor din domeniul STEM, printr-o serie de acțiuni care au avut următoarele obiective principale:

- împărtășirea de bune practici din domeniul educației STEM
- încurajarea dialogului între diferite categorii interesate de domeniul educației STEM consolidarea de parteneriate destinate dezvoltării comunității pentru educația STEM,
- promovarea cercetării în domeniul educației STEM pentru fundamentarea politicilor educaționale în domeniu.

Dintre activitățile din domeniul STEM derulate, amintesc:

- STEM activities of European Schoolnet, Evita Tasiopoulou (EUN)
- Masa rotundă: Green STEM
- Cutiile misterioase
- Bune practici în predarea științelor în contexte de criză
- Proiectarea și dezvoltarea unui curriculum integrat de tip STEM, STEAM sau STREAM.

În cadrul atelierelor interactive, noi, profesorii din domeniul STEM, sub îndrumarea specialiștilor, am realizat o serie de materiale didactice utile la clasă, cum ar fi și spectrometrul din hârtie pliabil (Fig.1), folosit pentru analizarea emisiei de la diferite surse luminoase (bec fluorescent, bec incandescent, LED, etc.) și

realizarea unor măsurători de spectroscopie de absorbție pentru diferite soluții (colorant alimentar, colorant laser, etc.).

Fig.1- Spectrometrul din hârtie

Desfășurată sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, ediția din acest an s-a încheiat cu ceremonia de final în cadrul căreia, participanții – invitați și/sau organizatori – au prezentat concluziile evenimentului, cu promisiunea ca viitoarea ediție să acopere o plajă cât mai mare de aspecte de interes general ce vor aduce plus valoare educației.

În calitate de profesor de chimie și fizică, consider că această experiență pozitivă va contribui la creșterea performanțelor mele profesionale și a colegilor din domeniul STEM, în general.

eTwinning și Scientix – piloni ai învățării pe bază de proiecte

De **Alina Marilena Buduleanu**

Școala Gimnazială Nr. 29, Galați (Galați)

Platforma eTwinning, ideală pentru implementarea proiectelor colaborative, și Scientix, comunitatea profesorilor STEM din Europa, formează un mix grozav pentru un plus de creativitate la clasă. Un exemplu de activitate fundamentată pe valorile Scientix și eTwinning este proiectul *I am in the future*, o colaborare sudată prin activități bazate pe viziunea interdisciplinară STEM. Partenerii au pornit într-o călătorie de învățare prin descoperire,

fiind animați de o valoare fundamentală: investigarea lumii înconjurătoare la diferite scale și perspective, cu scopul prețuirii și protejării vieții pe pământ. Copiii s-au simțit ca adevărați oameni de știință, responsabilizați și valorizați. Au dezvoltat competențe de cercetare și rezolvare creativă de probleme, au învățat să ia decizii în mod responsabil și s-au orientat timpuriu spre cariere din domeniul științelor vieții. Spre final, toți copiii au înțeles importanța studiului științelor STEM, singurele care îi orientează spre un viitor în care Omul prețuiește Natura, leagănul vieții.

Într-o societate care își fundamentează comunicarea, serviciile și infrastructura pe tehnologie, domeniile STEM (Științe, Tehnologie, Inginerie, Matematică) reprezintă cheia unei educații a viitorului, care ajută elevii să descopere adevăruri despre lumea ce îi înconjoară, orientându-i timpuriu în carieră. *Scientix* este comunitatea profesorilor STEM din Europa. Promovează și susține colaborarea paneuropeană între profesori, cercetători în domeniul educației, stakeholderi și alte categorii de profesioniști din sfera STEM. Coordonat de European Schoolnet, *Scientix* oferă și un portal cu același nume (scientix.eu), unde fiecare profesor care predă discipline STEM poate găsi oportunități de formare și numeroase resurse educaționale.

Încă de la început, platforma *eTwinning* (etwinning.net) a fost ideală pentru implementarea proiectelor colaborative care aduc un plus de creativitate în actul didactic. Mai mult, fiind vorba despre o platformă colaborativă online, *TwinSpace* implică și o multitudine de instrumente web 2.0 care provoacă profesorul să aducă tehnologia în sala de clasă, pentru a antrena elevii în situații de învățare care simulează realitatea și care se finalizează cu rezolvări ale problemelor comunității locale.

Un exemplu de activitate fundamentată pe valorile *Scientix* și *eTwinning* este proiectul *I am in the future*, pe care l-am implementat la clasă cu elevii mei de 10 ani, alături de profesori din nouă țări europene. Partenerii proiectului au pornit într-o călătorie grozavă de învățare prin descoperire, fiind animați de o valoare fundamentală: investigarea lumii înconjurătoare la diferite scale și perspective, cu scopul prețuirii și protejării vieții pe pământ.

Proiectul a fost sudat în activități colaborative, bazate pe viziunea interdisciplinară STEAM. Copiii s-au simțit ca adevărați oameni de știință, responsabilizați și valorizați. Au dezvoltat competențe de cercetare, experiment științific și rezolvare creativă de probleme. Au învățat să ia decizii în mod responsabil și s-au orientat timpuriu spre cariere din domeniul științelor vieții.

Proiectul a debutat cu obișnuitele activități de prezentare, intercunoaștere, grupare în echipe transnaționale, selectare și promovare logo. Apoi, partenerii au urmat un calendar lunar care le-a permis copiilor să își formeze o viziune holistică asupra naturii și minunilor sale, iar accentul a fost pus pe factorii de mediu: sol, apă, animale, păduri. Bineînțeles, spațiul cosmic a înconjurat totul într-o perspectivă holistică. Prin învățare STEAM culminată cu produse comune ale activității, partenerii au testat și validat la nivel european metode de lucru clasice și moderne: brainstorming, metoda pălăriilor gânditoare, dramă, joc de rol. Copiii au fost motivați să învețe prin descoperire, prin colaborare, într-un proces care i-a responsabilizat și a dat conținuturilor sens și rost.

Proiectul a favorizat dezvoltarea relațiilor la nivel european, într-un cadru deschis spre schimb de idei și bune practici, unde toți partenerii și-au adus aportul, în egală măsură. Participând la

evenimente live, copiii și-au dezvoltat capacitatea de a vorbi în public într-o limbă străină și abilitățile de socializare și colaborare dincolo de limitele clasei. Profesorii au sprijinit și au încurajat activitățile cu produse comune, în care potențialul fiecărui copil a fost explorat, descoperit și valorizat.

Integrarea tehnologiei în procesul de învățare a fost unul din punctele forte ale proiectului. Toate activitățile majore au presupus ca elevii să folosească adecvat device-uri, softuri și instrumente web 2.0 cu scopul de a-și forma competențe de creare de conținut digital. Copiii au fost provocați să utilizeze noi instrumente digitale atât pentru comunicare și colaborare, cât și pentru investigații, colectare și sortare de date sau pentru editare foto-video. Astfel, s-au realizat postere și prezentări foto-video (Canva, FotoJet, AvatarMaker); s-au scris colaborativ propoziții și povești (Zumpad, StoryJumper); s-au realizat desene (Paint). Elevii au asistat profesorii în compilarea produselor activității comune cu Emaze, StoryJumper, Genially sau Kizoa. Profesorii au pregătit evaluarea elevilor antrenându-i în jocuri și quizz-uri online (Quizizz, Kahoot, JigsawPlanet, GoogleForms).

Întregul proiect a fost un parcurs online unic, evolutiv, toate activitățile ajutând copiii să câștige noi abilități de comunicare, colaborare și realizare a unor produse ale activității interesante: Calendarul anului 2022 (Youtube), Vocea animalelor (Youtube) – o prezentare a animalelor pe cale de dispariție, Apărătorii pădurii (Storyjumper) – o carte scrisă colaborativ, Produs final (Genially).

iTeach: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: Institutul pentru Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice